

Sigara MS riskini Artırıyor

Norveç'te yapılan geniş kapsamlı bir araştırma sigara içenlerin Multipl Skleroz (MS) hastalığına yakalanma riskinin, içmeyenlere göre iki kat fazla olduğunu ortaya koydu. Hordaland kasabasında yaşayan 40-47 yaşlarındaki 22.312 kişiyi inceleyen araştırmacılar, ister MS'ye yakalandıklarında sigara içiyor olsunlar, ister daha önce bırakmış olsunlar, sigara içenler için riskin değişmediğini belirlediler. Bulgulara göre MS, sigaraya başladıktan 15 yıl sonra ortaya çıkıyor. Araştırmayı yürüten ekibe başkanlık eden Bergen Üniversitesi araştırmacılarından Trond Riise, "Sonuçlar, gençlere sigaradan uzak durmaları için yeni bir neden gösteriyor" diyor. Araştırmaya katılan 22.312 kişi içinde 87 kişinin MS hastası olduğu belirlenmiş. Sigara içen erkeklerde hastalığa yakalanma riski içmeyenlere göre 2,75 kat yüksekken, kadınlarda bu oran 1,61. MS bir otoimmün hastalık. Anlamı, hastaların kendi bağışıklık sistemlerinin, merkezi sinir sistemine saldırması. Hastalığa neyin yol açtığı kesin olarak bilinmiyorsa da, tıp uzmanları genetik faktörlerle çevre faktörlerinin birlikte rol oynadıklarını düşünüyorlar. Riise'ye göre sigara içenler için artan MS riskini açıklayacak birçok biyolojik faktör var. Bunların başında sigara kullanımının bağışıklık sistemi ve merkezi sinir sistemi üzerindeki doğrudan etkisi geliyor. Riise, bu mekanizmalarla birlikte sigara dumanındaki nikotin gibi maddelerin MS gelişimi üzerindeki etkilerinin de araştırılması gerektiğini belirtiyor.

www.eurekalert.org

Büyüme Faktörü Durdurulunca Yaşam Süresi Uzuyor

Amerikalı ve Portekizli araştırmacılar kurulu bir ekip, genetik biliminin gözdesi olan *Caenorhabditis elegans* kurtçuklarında insulin/IGF-1 (insülin benzeri büyüme

İnmeden Sonra Tansiyonu Düşürmek Zararlı Olabilir

Halk dilinde inme olarak tanınan ve genellikle beyin kanamasıyla ortaya çıkan felç oluşumundan sonraki ilk 24 saat içinde tansiyonun düşürülmesinin, iyileşmeyi engelleyebileceği açıklandı. Brezilyalı bir ekibin bu konudaki bulguları, Amerikan Nöroloji Akademisi'nin dergisi *Neurology*'nin 28 Ekim tarihli sayısında yayımlandı. Salvador kentindeki Sao Rafael Hastanesi ve Bahia Federal Üniversitesi'nden Dr. Jamary Oliveira-Filho, ekip arkadaşlarıyla birlikte inme geçiren 115 hastanın tansiyonunu incelemiş. Hastaların hastaneye gelişlerinde cıva ile ölçülen tansiyonları ortalama 160/94 mm olarak belirlenmiş. Ekip, incelenen gruptaki tüm hastaların tansiyonlarının, inmeden sonraki ilk 24 saat içinde (akut evre) ya kendiliğinden düşmüş, ya da müdahaleyle düşürülmüş olduğunu saptamış. Üç ay sonra yapılan kontrollerde 44 hastanın düşük bir iyileşme performansı ve en azından küçük bir engelcilik durumu sergilediği gözlenmiş. Bu hastaların yürüme, yemek yeme, temizlik gibi etkinliklerin de yardımı gereksinim duydukları görülmüş. Ekibin önemli bir bulgusu da sistolik kan basıncında (büyük tansiyon) her %10'luk bir düşüşün, başarısız iyileşme riskini neredeyse iki kat artırması.

Sistolik kan basıncı, zayıf iyileşme grubunda ortalama %31 oranında düşme gösterirken, öteki hastalarda yüksek ve düşük tansiyonlar arasındaki fark %26 olarak gözlenmiş. Akut evrede kan basıncının önemli ölçüde düşmesi, beyin dokusuna giden kanın miktarını azalttığından inmenin yaptığı hasarı genişletebiliyor.

Neurology dergisi, araştırma sonuçlarıyla ilgili olarak yazımladığı editör yazısında, bulguların sınırlı olmalarına karşılık en azından bu alandaki tartışmalara yeni bir boyut getirdiklerini vurguladı. Editör yazısını kaleme alan Virginia Sağlık Sistemleri Üniversitesi'nden Dr. Karen Johnston, "ilk ve daha sonraki inmeleri önlemek için düşük tansiyon yararlıyken, akut evrede yüksekten daha iyi olduğu görüşü giderek yandaş kazanmakta" diyor. Brezilyalı ekip, araştırmada inmenin şiddeti ile kan basıncının indiği düzey arasında anlamlı bir ilişki

görememiş. Ayrıca ilk 24 saat içinde tansiyonun kendiliğinden düşmesi ya da ilaçla düşürülmesi arasında da sonuç açısından bir fark görülmemiş. Sistolik basınç 140'tan, diastolik basınç (küçük tansiyon) da 90'dan düşük çıktığında kan basıncı normal kabul ediliyor. Ancak, kan basıncı bu sayılara eşit ya da daha yukarıdaysa, sonuç inme için başlıca risk faktörü olan hipertansiyon anlamına geliyor.

http://www.eurekalert.org/emb_releases/2003-10/aaon-lp102103.php

faktörü) adlı sinyal proteinini baskılayan mutasyonların, örneğin *daf-2* insulin/IGF-1 alanlarının mutasyonlarının hayvanın ömrünü iki kat uzattığını belirlediler. Araştırmacıların bulgularına göre kurtçuklardan tohum öncül hücrelerinin çıkartılması da yaşamlarını %60 oranında uzatıyor. Ancak, bu ek süre kısırlığın değil, endokrin sinyal iletim yolunun değişmesinden kaynaklanıyor. *daf-2* mutantlarından tüm tohum hücrelerinin ya da tüm üreme mekanizmasının çıkartılmasıysa, hayvanların ömrünü dört, hatta altı kat uzatabiliyor. Ekip, büyüme faktörü sinyal mekanizması farklı mutasyonlara uğramış değişik kurtçukların üreme mekanizmalarına farklı müdahalelerde bulunarak, normalde 20 gün yaşayan kurtçukları, 144 güne kadar yaşatmayı başarmış. Bu, insanda 500 yaşa karşılık geliyor. İşin ilginç yanı, kurtçukların bir kısmı uzun ömrün bedelini hareketsiz, durgun bir yaşam tarzıyla öderken, bir kısmı normal ömürlerinin yedi

katında bile aktif ve hareketli bir yaşam sürebiliyorlar. Doğadaki hayvanların yaşam süreleri birkaç haftadan, bir yüzyılın üzerine kadar değişebiliyor. Günümüz metazoanlarının geçmişte kısa bir yaşam süresi olduğunu varsayarsak, evrim sırasında genlerde meydana gelen değişiklikler, yaşamın üst sınırını 1000 kat artırmış görünüyor. *C.elegans* bu performans hayli gerisinde kalmış olsa da, Cynthia Kenyon ve ekibinin bu kurtçukla ilgili bulguları, bir hayvanda birkaç gen ve dokuya müdahale ederek, sağlık ve hareketlilikten kayıp vermeksizin yaşam sürelerinde olağanüstü artışlar sağlanabildiğini göstermiş bulunuyor. Şimdiye kadar canlı bir organizmada sağlanan bu en uzun ömür artışlarının araştırma dünyasında heyecan yaratmasının nedeni, insülin/IGF-1 sinyal yolunun, memeliler de dahil olmak üzere birçok türde uzun yaşamla ilgili olması.

Science, 24 Ekim 2003